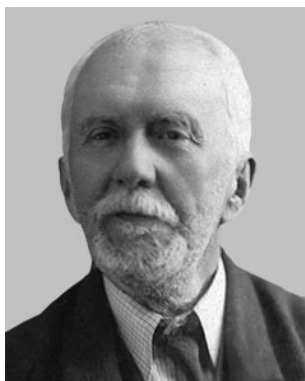

А. І. Дроздовська, Т. В. П'янова

Петренко-Критченко Павло Іванович

ПЕТРЕНКО-КРИТЧЕНКО Павло Іванович (27. 06(09. 07). 1866, Херсон — 21. 01. 1944, Одеса) — хімік. Доктор хімії (1899), професор (1903), член-кореспондент АН СРСР (1932). Закінчив Новоросійський університет в Одесі (1888), де від 1894 й працював (нині Одеський університет): від 1900 — екстраординарний, від 1903 — ординарний професор кафедри хімії, 1933—40 — завідувач кафедри органічної хімії; 1923—33 очолював науково-дослідну кафедру хімії при Вищому технікумі загальної та прикладної хімії (Одеса). Один із засновників Інституту прикладної хімії і радіології (1921), після реорганізації Одеського ІНО брав активну участь у створенні Фізико-хіміко-математичного інституту (1930). Водночас викладав хімію в Одеських медичному інституті (1900—20), робітничому університеті (1920—23), сільськогосподарському інституті (1923—35). Стажувався у Боннському університеті (Німеччина, 1891—93). Голова Одеського відділення Всесоюзного хімічного товариства імені Д. Менделєєва (1934—36). Основні наукові праці присвячені стереохімії та хімії гетероциклічних сполук. Запропонував цикл загальних реакцій переходу від сполук із відкритим ланцюгом до циклічної сполуки. Вивчав вплив замісників на реакційну здатність органічних сполук, зокрема кетонів. Досліджував також періодичність зміни деяких властивостей органічних сполук при нагромадженні в молекулах вуглеводневих радикалів, простих зв'язків, функціональних або нефункціональних замісників.

Основні праці

К истории некоторых одноосновных хлороксикислот жирного ряда // Журн. Рус. физ.-хим. об-ва. 1901. Т. 33 (співавт.); О влиянии замещения на ход некоторых реакций углеродистых

соединений. О., 1896; К характеристике α -дикетонов // Журн. Рус. физ.-хим. об-ва. 1901. Т. 33, вып. 5 (співавт.); К характеристике циклических кетонов // Там само. Вып. 6 (співавт.); Новые данные о скоростях взаимодействия циклических кетонов с фенилгидразином // Там само. 1902. Т. 34, вып. 1; К характеристике циклических кетонов // Там само. 1903. Т. 35, вып. 1 (співавт.); О легкости образования кольчатых соединений // Там само. 1905. Т. 37, вып. 8 (співавт.); О конденсации ацетондикарбоновых эфиров с бензальдегидом при помощи аммиака // Там само. 1906. Т. 38, вып. 3; О конденсации ацетондикарбонового эфира с альдегидами, аммиаком и аминами // Там само. 1910. Т. 42, вып. 1; О законе периодичности // Там само. 1929. Т. 61, вып. 1 (співавт.).

Рекомендована література

1. Професори О(Н)У.

Бібліографічний опис:

Петренко-Критченко Павло Іванович / А. І. Дроздовська, Т. В. П'янкова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879903>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).